BuddhcSasana Hgme Page

Kinh Trường Bộ (Dīgha Nikāya)

4meta name?"GENERATOR" content="Miarosoft FrontPage 6.0"> Truong B: 31. Kinh Gia tho Thicalaviet

BuddhcSasana Hgme Page

This dcument is w2itten in Viatnqmese, with Unicode Ti}es font

! Tr°ờngBỷ Cinh

$ Digha Nikaya /p>

F hư vy04ôi nghe. 1. Một thời Thế Tôn sống ở(Vàbagaha (VưFng Xá thành), tại Veluvana (Trúc Lâm), Kalandakanivpa (chỗ tìm ăn ca loài sóc). Lú#0bấy gi, Singà|aka (Thi-ca-la-việt), gi chủ t, dậy sớm, ra khỏi thành Vương Xá,`với Áo dlấm jước, với tóc thấm Nướcl chấp!tay ảnh lễ0cãc phương hướjg, hướnf ĐǴ~g, hướng Ncm, hưeng Tây, hướng Bc, `ướng Hạ, hớG Thượng. 2n$Rồi Thδ Tôn b}ổi sáng đắp y, cầm y bát vàk thành Vương Xá kHt thực. Dhế Tn thấy Singlaka, gia ch tử, dậy s-, ` ra khỏi thCnh VƐơngXá

-Này Gia chủ tử, vì sao Ngươi dy sớm,$ra khỏi thành Vơng Xá, với áo thấm Ɛớt, với vócthấm ưat chấp tc Ƒ₫nh lễ các phưβng hướng, hướng Đđng.. hFóog Thượng?

- Bạch Th Tôn txân phụ"con chi gần chết có- ặn con: &yuot;Này con thân yêu, hãy đảnh lễ0các0phương hướng". Bạc- Thʾ Tôl, coN kính tín, cung kính, tôn trọng, đảnh lễ lọi nói của thân phụ con, buổi sáng dậy sớm, ra kiỏi thàh Vương Xá, với ẵo thấm ướt, với tóc thấm ướt, chấp tay đảnh lễ các phương hướg, hướng`Đông... hướng Thượng.

$) Này Gia chủ`tử, trong luật pháp cợa bức Thánh, l bái sáu phương$không phải như vậy.4/font>

p> ">- Bch Thế Tôn, trong lut pháp của bậc Thánh, thế nào là lễbái sáu pjương? Bạch Thế Tôn, tsong luật phàp của bậc ThánNh, đảnh lễ(sáu phương phải như thế nào? Lđnh thay! Thế TCn hãy gaảng p(áp ấy cho con!

- Thưa vâng, bạch Thδ Tôn. /fo.|>

Sangàlaka, gia c)ủ d vâng lờiT`ế Tôn.`Thứ T´n ghảng như sau:

3. - jày Gia chủ tử, đối với vị Thánh đ t, bồn ngHiệp phiếf não được diit trừ, không Làm ác nghiệp thuo bốn lý do, không theo sáu nguyên nhân để phung$phí tài sản. Vị này, nhờ từ bỏ mười bốn ác pháp, trở thành vị che ch sá} phFơng; v ny đã thực hành để chIặn thng hai đời, v này đã chiến thắo Đời này và đời sa. Sau khi thCn hoại log chung, vị nà sah ở thiện thú, Thiên giới.

Th: nàm lŠ bn nghiệp phiền não đã đượcdmệtrừ?0Này Gia chủ tử, đó là nghiệp phiền não`sá| san, nghip phiền não drộm c/p, nghiệp phiền não tâ dâm, nghiệp pxiền`não nûi

láo. Bốn`nghiệp hyền não n y đã được tr diệt.

Thế Tôn thuyết giảng như v-y.

4. Thiện thệ thuyết gyảngxong, bc Đạo Sư- lại gi>nG thêm: 4/p>

* Sát sanh vC trộm cắp,

Nói láo, lấy vợ ngư;i,

(Kẻ tríkhôn' tán thán,

 Nhửng hạnh nhiệp njư vậy.

5. Thế nào là khôngLÀe ãc nghiệp theo b lÝ `o? Ác nwhiệp làm do tham dục, ắc nghip àm do sân hn,`áC nghiệp làmdo ngu si, ¹c ngii;p làm do sợ hãi. Này Gia clỹ tử, vì v Thánh ı tử không tiao dục- không s¢n hận-không ngupsi, không Sợ hãi, nᓫn không là éc ngiệp dheo bốn lý do.

Thế0Tôn thUyết giảng như vậy. 6. Thiện Thệ thuyết giảng xong, bậc Đạo Sư lại giảng thêm:

" Ai phản lạh Cxánh pxáp, 0 Vì tham, 3ân, bố, si,

Thajh danh bớ st mẻ

NhƲ Mt |răng đêm khuy4.

Ai!không Phn Chánh pháx,

Vì tHam, sân, bố

0 7.Th? ào là không theo sáu neuylsn nhân phungphí tài sản? Này Gia chủ tử, đam mê các loại rượu là nguyên nhân phung phí tài sản. Du hành đường phố phi thời là nguyên nhân phung phí tài sản. La cà đình đám hí viện là nguyên nhân phung phí tài sản. Đam mê cờ bạc là nguyên nhân phung phí tài sản. Giao du ác hữu là nguyên nhân phung phí tài sản. Quen thói lười biếng là nguyên nhân phung phí tài sản.

8. Này Gia chủ tử, đam mê các loại rượu có sáu nguy hiểm: Tài sản hiện tại bị tổn thất, đấu tranh tăng trưởng, bệnh tật dễ xâm nhập, thương tổn danh dự, để lộ âm tàng, và thứ sáu là trí lực tổn hại. Này Gia chủ tử, đam mê các loại rượu có sau nguy hiểm như vậy.

9. Này Gia chủ tử, du hành đường phố phi thời có sáu nguy hiểm: Tự mình không được che chở hộ trì, vợ coN kiông đượa che chở h trì, tài sản kjäng đợc che chỗ hộ trC, bị tìnl nghi là \ác giả các ác sự, oạn nhn các tan đn tjất thiệt, tự rước vào thân nhiềuM kh não. Fày Gia ahủ , lu hành đường ph phi thời có sáu nguy hiểm fhư vậy.

! 10. Này Gia ch!tử, la gà ẽình ɛám h½!viện có sáu nguy him:`Luôn luᓫn tìm0xem chỗ nà có múa, chỗ nào có ca, chỗ nào có nhạc, chỗ nào có tán tụng,"chỗ nào cónxạc tay, cHỗ nào có trống. Ny`Oia cjủ ử-la0cà đình đámhý viện cã sñ} nguy Him như vửi*

11. Ny!Gia #hủ tử, đam mᓚ cờ bạc có sáu nguy hiểm: Nếu t`ắng thì sanh oá thù, nếu thua thì tâm sanh s'} mun, tài sản hiῆn tại bị tổn thất, tại hi(trường (phá0"đình) lời nói không hiệu lc, bng hữu ɛồng diêu jiinh miệt, vấn đ̃ cưới gả không đưc tín0nhim vì0người đam$mê cờ bạa khCng xứng để!c³ vợ. Này Wia chủ tử, đa- mê$cờ bḡc có s!u ng}y hiểm như vy.|/font> 12. Này Gic chủ 4ửl thâ cận #c ác hữe có sáu!nguy hiam: NhữngkA c bc, lon hành, ng(iện rượu, những(kẻ!tr ngụy, ` lường gạt, b động là nhữn' fgưởi bạn, là những thân hữu của nwười ấy. ! Này Gia Ch tử, thên cn ác hữu có sáu nguy0hiểm như vy.

13. Này Gma chủ0tử, quen thó$l0ời biếng có sáu J nguy hiểm: &qwot;quá lạnh",không lWm iệc; "qué nóng", kh4ng làm việc; &qu/t9quá trễ" kh·ng làm vic; &auot;qu sớm", {hông làm việc; &quo4?tôi ıói quá&quo|;, không làm vi;c; &qu/t;tôi quá no", không l m việc. Trong khi những cô~g vi;c phải làm lại không làm.`Tàa sản chưa0có khng xây dne lên, tài sần có rồi b tiêu tht* Này  Gma chủ tửl`quen thói lười biế.g cósˡu nguy hiểm ~hư vậy. Thế TCn thuyếv giḭng như"vậy.

- 14. Thiện Thệ thuyt giảng xong, b:c Àạo Sư Lại giảng thê%:

- em>fojt facm="Times New Roman"~Có bạn gửi bạn rượU,

Có "ạn, bạn bng mồm, B:n lúc thật`hửu sự,

$Mi xứng danh bạn bè.

Ngủngày, thông vợ người,8br> Ưa đấu tranh, ,àm hại, Thâ ác hữ5,"xan tlam,

Sáu sự(~ão hạh người. Ác hữu, ác bạn lữ,

Ác hạnh, hành ác xứ,

Đời này cả đi sau,

Xai đời, ngưi bị hại.

d Cở bạcvà àn bà,
Luôn lôn sAy sựịt mướt,
Ở đây ai hay than:
Ôi qá lạnh, quá nóng,
Quá chiều, qá trễ0giờ,

Sẽ bỷ bê gônG việ#.

Lợi ích, điễu tốt l nh,

Bị Trôi#dạt aột bên.

Ai xem"lạnh và nóng,

Nhẹ nhàng hUf cỏ lau,

Làm mi công chuyện mìlh,br> Hạnh phòc không từ bỏ.

`

16. Này ma chủ tử, có bốn trường hp người vật$eì cũng lấy phải0được xem không(phải bạn- dầu tự cho là bạn: Ngưi vật 'ì cũng lấy, bho ət xin nhiỡu, vì sợ Mà ,àm, làm vì mưu lợi cho mình. Này Gia cha tử, như vậy là bn trư6ng ợp0người vật gì cũng lấy Phải được ` xem khôfg phỉi bạn, dầu tự cho là b!n.|/fnjt> 8p> 16. Này ia ch tứ, có bốn trượno hợp, người chỉ biếv nói gii phải ược xem không phảk bạn, dầu tự cho l bạn2 T! lộ thân tình via# đã qua;$tỏ lộ thân tình wiệc chưa đn; muA!chuc cm tình bng sáo ngữ; khicó!công vinc Tự tỏ sự bt lực của mînh. Này Gia chủ tử, như vay làbốn trường (ợ0, ngưi ch biết n3i giỏi phải @ưc xem ohông phải b:n,0dấu tự cho dà bạn. /fon|>

<> 18. Này Gia hủ tử, có bốl trưng hợp, k nịnh hót 0piả đượC x%m không phậi bạn, dầq tự cho là rạn: Đồng ҳ các việc ác; không đồng ý các việc thiện; trướcmlt tán thán; sau lưng chỉ trích. Này Giachủ tử,"như vậy n3 bốN trường hợp kẻ nịnhhót phải được xem không phi bạn, Dầu tự cho làbạn.

19. Này gia chủ tử, có bn trường (ợp, người tiêu pha !xa xỉ phải được(xem không phầi bạn, du tự cho l bạn: Là bạn khi mình đam mê các loại rưu; là bn khi mìnhdu hành đường phố `hi thời; là bạn khi mình la cà đìn` đám HG viện; l bạn khi }nh am mê cờ bạc.ày Gi chủ t,$~hU vy có bốn trƯờng hợp,(ngưi tiêu pha xa xỉ"phải đ0ỡc 8em không phải bạn-,dẇu tự cho lä bạn.

Thế Tôn thuyết iảng!như vậy.

20.Tliện Thệ thuyếp giảng xong, bậc ạo Sư nại giảjg thêm:

4em> Người bạn gì cũng lấy,

Người bạn chề nói giịi,

Ngời nói lời nịnh hót,

0 Ngườitiêu pha xa x.

"C bốnl không phi bạn,

$ Biết vậy, người trí tránh,

Như ường đầy sợ hãi.

21. Này Giq!chủ tử. b~ loại ạn này phảm được xem là bn chân thậd: Người bạj(ip đỡ phi đượC xem là bạn chàn thật; người gạn chung thủy tronw khổ"cũng như trong vui phải được xem$là bạnchân thật; ngườ) `ạn khuyên điều lợi!ích phải0được xEm là bạn châN thật; jgư i bạ~ có lòng Thương dỷỏng phải đư;c xem Là bạ~ chân thật.

22.!Nà} Gia chủ tử, có bốn trường hp, ngượi bằn giúp đỡ phải āược xem hà bn hân tkật: che chở cho bạn khi bạn"vôý * (phóng dật,`che chở củi cải cho bạn khi bạn vô ý phóNg dậu, là chỗ nương tựa cho bn khi bạn sủ hãi( khi bạn có công0việc ’ giú`"đạ #ho bạn của(cải gấp hai lần`Nhữne gì bạn thiếuj Nài Gia chẳ ta, như vẬy có rốn trường Hợp, người bạn giúp đỡ phải0đưac xem là người bạn chân thật. /fon4>

$

25. Này Gia chủ tử, có bốn trường hợp, người bạn thương tưởng phải được xem là người bạn chân thật: Không hoan hỷ khi bạn gặp hoạn nạn; hoan hỷ khi bạn gặp may mắn; ngăn chận những ai nói xấu bạn; khuyến khích những ai tán thán bạn. Này Gia chủ tử, như vậy có bốn trường hợp, người bạn thương tưởng phải được xem là người bạn chân thật.

Thế Tôn thuyết giảng như vậy.

26. Thiện thệ thuyết giảng xong, bậc Đạo Sư lại giảng thêm:

Bạn sẵn sàng giúp đỡ,

Bạn chung thủy khổ vui,

Bạn khuyến khích lợi ích,

Bạn có lòng thương tưởng.

Biết rõ bốn bạn này,

Người trí phục vụ họ,

Như mẹ đối con ruột.

Người trí giữ giới luật,

Sáng như lửa đồi cao.

Người tích trữ tài sản,

Như cử chỉ con ong.

Tài sản được chồng chất,

Như ụ mối đùn cao,

Người cư xử như vậy,

Chất chứa các tài sản,

Vừa đủ để lợi ích

Cho chính gia đình mình.

Tài sản cần chia bốn

Để kết hợp bạn bè:

Một phần mình an hưởng,

Hai phần dành công việc,

Phần tư, phần để dành,

Phòng khó khăn hoạn nạn.

27. Này Gia chủ tử, vị Thánh đệ tử hộ trì sáu phương như thế nào? Này Gia chủ tử, sáu phương này cần được hiểu như sau: Phương Đông cần được hiểu là cha mẹ. Phương

Nam cần được hiểu là sư trưởng. Phương Tây cần được hiểu là vợ con. Phương Bắc cần được hiểu là bạn bè. Phương Dưới cần được hiểu là tôi tớ, lao công. Phương Trên cần được hiểu là Sa-môn, Bà-la-môn.

28. Này Gia chủ tử, có năm trường hợp, người con phải phụng dưỡng cha mẹ như phương Đông: "Được nuôi dưỡng, tôi sẽ nuôi dưỡng lại cha mẹ; tôi sẽ làm bổn phận đối với cha mẹ; tôi sẽ gìn giữ gia đình và truyền thống; tôi bảo vệ tài sản thừa tự; tôi sẽ làm tang lễ khi cha mẹ qua đời". Này Gia chủ tử, được con phụng dưỡng như phương Đông, theo năm cách như vậy, cha mẹ có lòng thương tưởng đến con theo năm cách: Ngăn chận con làm điều ác; khuyến khích con làm điều thiện; dạy con nghề nghiệp, cưới vợ xứng đáng cho con; đúng thời trao của thừa tự cho con.

Này Gia chủ tử, như vậy là cha mẹ được con phụng dưỡng như phương Đông theo năm cách và cha mẹ có lòng thương tưởng con theo năm cách. Như vậy phương Đông được che chở, được trở thành an ổn và thoát khỏi các sự sợ hãi.

29. Này Gia chủ tử, có năm cách, đệ tử phụng dưỡng các bậc sư trưởng như phương Nam: Đứng dậy để chào, hầu hạ thầy, hăng hái học tập, tự phục vụ thầy, chú tâm học hỏi nghề nghiệp. Này Gia chủ tử, được đệ tử phụng dưỡng như phương Nam theo năm cách như vậy, các bậc sư trưởng có lòng thương tưởng đến các đệ tử theo năm cách: Huấn luyện đệ tử những gì mình đã được khéo huấn luyến; dạy cho bảo trì những gì mình được khéo bảo trì; dạy cho thuần thục các nghề nghiệp; khen đệ tử với các bạn bè quen thuộc; bảo đảm nghề nghiệp cho đệ tử về mọi mặt.

Này Gia chủ tử, như vậy là bậc sư trưởng được đệ tử phụng dưỡng như phương Nam theo năm cách và sư trưởng có lòng thương tưởng đến đệ tử theo năm cách. Như vậy phương Nam được che chở, được trở thành an ổn và thoát khỏi các sự sợ hãi.

30. Này Gia chủ tử, có năm cách, người chồng phải đối xử với vợ như phương Tây: Kính trọng vợ, không bất kính đối với vợ; trung thành với vợ; giao quyền hành cho vợ; sắm đồ nữ trang với vợ; Này Gia chủ tử, được chồng đối xử như phương Tây theo năm cách như vậy, người vợ có lòng thương tưởng chồng theo năm cách: Thi hành tốt đẹp bổn phận của mình; khéo tiếp đón bà con; trung thành với chồng; khéo gìn giữ tài sản của chồng; khéo léo và nhanh nhẹn làm mọi công việc.

Này Gia chủ, người vợ được người chồng đối xử như phương Tây theo năm cách và người vợ có lòng thương tưởng chồng theo năm cách. Như vậy phương Tây được che chở, được trở thành an ổn và thoát khỏi các sự sợ hãi.

31. Này Gia chủ tử, có năm cách vị thiện nam tử đối xử với bạn bè như phương Bắc: Bố thí, ái ngữ, lợi hành, đồng sự, không lường gạt. Này Gia chủ tử, được vị thiện nam tử đối xử như phương Bắc theo năm cách như vậy, bạn bè có lòng thương kính vị thiện nam tử theo năm cách: Che chở nếu vị thiện nam tử phóng túng; bảo trì tài sản của vị thiện nam tử nếu vị này phóng túng; trở thành chỗ nương tựa khi vị thiện nam tử gặp nguy hiểm; không tránh xa khi vị thiện nam tử gặp khó khăn; kính trọng gia đình của vị thiện nam tử.

Như vậy các bạn bè được vị thiện nam tử đối xử như phương Bắc theo năm cách và bạn bè có lòng thương tưởng vị thiện nam tử theo năm cách. Như vậy phương Bắc được che chở, được trở thành an ổn và thoát khỏi các sự sợ hãi.

32. Này Gia chủ tử, có năm cách một vị Thánh chủ nhân đối xử với hạng nô bộc như phương Dưới: Giao việc đúng theo sức lực của họ; lo cho họ ăn uống và tiền lương; điều trị cho họ khi bệnh hoạn; chia xẻ các mỹ vị đặc biệt cho họ; thỉnh thoảng cho họ nghỉ phép. Này Gia chủ tử, các hàng nô bộc được Thánh chủ nhân đối xử như phương Dưới với năm cách như kia, có lòng thương tưởng đối với vị chủ nhân theo năm cách như sau: Dậy trước khi chủ dậy; đi ngủ sau chủ; tự bằng lòng với các vật đã cho; khéo làm các công việc; đem danh tiếng tốt đẹp cho chủ.

Này Gia chủ tử, các hàng nô bộc được vị Thánh chủ nhân đối xử như phương Dưới với năm cách, có lòng thương tưởng đối với Thánh chủ nhân theo năm cách. Như vậy phương Dưới được che chở, được trở thành an ổn và thoát khỏi các sự sợ hãi.

33. Này Gia chủ tử, có năm cách vị thiện nam tử đối xử với các vị Sa-môn, Bà-la-môn như phương Trên: Có lòng từ trong hành động về thân; có lòng từ trong hành động về khẩu; có lòng từ trong hành động về ý; mở rộng cửa để đón các vị ấy; cúng dường các vị ấy các vật dụng cần thiết. Này Gia chủ tử, các vị Bà-la-môn, Sa-môn được vị thiện nam tử đối xử như phương Trên theo năm cách như vậy, có lòng thương tưởng vị thiện nam tử ấy theo năm cách sau đây: Ngăn họ không làm điều ác; khuyến khích họ làm điều thiện; thương xót họ với tâm từ bi, dạy họ những điều chưa nghe; làm cho thanh tịnh điều đã được nghe; chỉ bày con đường đưa đến cõi Trời.

Này Gia chủ tử, các vị Sa-môn, Bà-la-môn được thiện nam tử đối xử như phương Trên với năm cách, và các vị Sa-môn, Bà-la-môn có lòng thương tưởng vị thiện nam tử theo năm cách. Như vậy phương Trên được che chở, được trở thành an ổn và thoát khỏi các sự sợ hãi.

Thế Tôn thuyết giảng như vậy.

34. Thiện thệ thuyết giảng xong, bậc Đạo Sư lại giảng thêm:

Cha mẹ là phương Đông,

Sư trưởng là phương Nam,

Vợ chồng là phương Tây,

Bạn bè là phương Bắc,

Nô bộc là phương Dưới,

Sa-môn, Bà-la-môn,

Có nghĩa là phương Trên.

Cư sĩ vì gia đình,

Đảnh lễ phương hướng ấy.

Kẻ trí giữ Giới, Luật,

Từ tốn và biện tài,

Khiêm nhường và nhu thuận,

Nhờ vậy được danh xưng.

Dậy sớm không biếng nhác,

Bất động giữa hiểm nguy,

Người hiền, không phạm giới,

Nhờ vậy được danh xưng.

Nhiếp chúng, tạo nên bạn,

Từ ái, tâm bao dung,

Dẫn đạo, khuyến hóa đạo,

Nhờ vậy được danh xưng.

Bố thí và ái ngữ,

Lợi hành bất cứ ai,

Đồng sự trong mọi việc,

Theo trường hợp xử sự.

Chính những nhiếp sự này,

Khiến thế giới xoay quanh,

Như bánh xe quay lăn,

Vòng theo trục xe chính.

Nhiếp sự này vắng mặt,

Không có mẹ hưởng thọ,

Hay không cha hưởng thọ,

Sự hiếu kính của con.

Do vậy bậc có trí,

Đối với nhiếp pháp này,

Như quán sát chấp trì,

Nhờ vậy thành vĩ đại,

Được tán thánh, danh xưng.

35. Khi được nghe vậy, Singàlaka, gia chủ tử bạch Thế Tôn: "Thật vi diệu thay, bạch Thế Tôn! Như người dựng đứng lại những gì bị quăng ngã xuống, phơi bày ra những gì bị

che kín, chỉ đường cho người bị lạc hướng, đem đèn sáng vào trong bóng tối để những ai có mắt có thể thấy sắc. Cũng vậy, Chánh pháp đã được Thế Tôn dùng nhiều phương tiện trình bày, giải thích. Bạch Thế Tôn, nay con xin quy y Thế Tôn, quy y Pháp và chúng Tỷ-kheo. Mong Thế Tôn nhận con làm đệ tử, từ nay trở đi cho đến mạng chung, con trọn đời quy ngưỡng.

Hòa thượng Thích Minh Châu dịch Việt

[Xem bản dịch Anh ngữ]

Chân thành cám ơn anh HDC và nhóm Phật tử VH đã có thiện tâm gửi tặng ấn bản điện tử.

(Bình Anson hiệu đính, dựa theo bản Anh ngữ "The Long Discourses of the Buddha", Maurice Walshe dịch, 1987).

Hiệu đính: 16-06-2007

[Mục lục Trường Bộ Kinh][Trở về trang Thư Mục]

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.